

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

*Костирко А.Г., кандидат економічних наук
Миколаївський національний аграрний університет*

За сучасних умов аграрний сектор економіки України розвивається під дією впливу глобалізаційних процесів. Виходячи з цього, необхідною складовою розвитку є активізація процесів, які позитивно впливають на фінансові можливості підприємств. Тому перед сільськогосподарськими підприємствами постає нагальна необхідність кількісного і якісного розширення джерел формування фінансового потенціалу та пошук власних резервів його нарощування.

Досліджуючи фінансовий потенціал підприємства такі вітчизняні науковці, як: Андрійчук В.Г., Ареф'єва О.В., Бланк І.А., Краснокутська Н. С., Непочатенко О.О., Стецюк П.А. стверджують, що реальним напрямом його нарощування є вдосконалення системи управління процесом його формування і використання.

Як зазначає О. В. Гривківська, найбільш успішними є ті підприємства, які можуть швидше за всіх збирати, обробляти, аналізувати інформацію і, на основі цього, ухвалювати рішення. У зв'язку із цим на сільськогосподарських підприємствах доцільно використовувати сучасні інформаційні технології, які утворюють комплексну систему, яка охоплює всі виробничо-економічні процеси [24].

Формування фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств є процесом накопичення фінансових ресурсів і нарощування фінансових можливостей з метою мінімізації ризиків та загроз, адаптації до змін зовнішнього середовища.

Як свідчать дослідження, основними джерелами формування фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств є власні, серед яких вагоме місце займає прибуток. Тому управління прибутком є одним із першочергових завдань. З цією метою використовується механізм виробничого левериджу у напрямку оптимізації співвідношення величини постійних і змінних витрат. Тому вважаємо за необхідне використовувати можливості вдосконалення механізму управління витратами, за одночасної реалізації дій щодо адаптації підприємств до внутрішніх і зовнішніх змін, мінімізації ризиків.

Сукупність чинників, які впливають на формування фінансового потенціалу підприємств варто окреслити у розрізі зовнішніх і внутрішніх, що дозволить виявити наявні можливості. До зовнішніх віднесено: державна політика; система оподаткування; природно-кліматичні умови і географічне розташування. Внутрішніми чинниками впливу на формування фінансового

потенціалу підприємства є: форма власності; життєвий цикл підприємства; організаційна структура; спеціалізація тощо.

Управління витратами підприємства необхідно здійснювати з метою підвищення ефективності його роботи на основі застосування заходів, спрямованих на економію всіх видів ресурсів та максимізацію віддачі від них, при умові збереження, або підвищення якості продукції (робіт, послуг).

У системі заходів, здатних забезпечити ефективність управління витратами, а відповідно і формуванням фінансового потенціалу, слід виділити такі: оцінка і оптимізація організаційної структури підприємства із врахуванням необхідності вдосконалення системи інформаційних потоків і виділенням у складі структурних одиниць центрів відповідальності; формування логістичної системи, яка здатна забезпечити досягнення запланованого ефекту завдяки злагодженості дій керівників усіх структурних підрозділів; розробка механізмів мотивації праці і підвищення ролі корпоративної культури; обробка і аналіз оперативної інформації щодо використання ресурсів підприємства, у тому числі фінансових; розробка норм витрат усіх видів ресурсів за даних організаційно-технологічних умов виробництва; оцінка і прогнозування кон'юнктури ринку продукції; підвищення рівня внутрішньогосподарських зв'язків; розробка внутрішньогосподарських цін і госпрозрахункових претензій; впровадження бюджетування, контролінгу; постійний моніторинг за рівнем витрат та вжиття заходів для їх зниження; оптимізація структури капіталу.

Прийняття управлінських рішень впливає на величину фінансового результату підприємства, і тому завершальним етапом є оцінка прийнятого рішення на відповідність поставленим завданням. Якщо результат оцінки свідчить, що реалізація певних рішень і заходів має недоцільний і не вигідний характер, виникає необхідність вибору іншого методу аналізу, який забезпечить вигоду та окупність витрат підприємства.

Важливою умовою стабілізації та розвитку діяльності підприємств може стати запровадження фінансового менеджменту поряд з активною підтримкою формування і зміцнення їх фінансового потенціалу з боку інвесторів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гаврильченко О. В. Вплив витрат на відтворювальні процеси сільськогосподарських підприємств / О. В. Гаврильченко // Вісник ХНТУСГ : Економічні науки. – 2010. – Вип. 105. – С. 153-160.

2. Гривківська О. В. Забезпечення фінансової безпеки сільського господарства : монографія / О. В. Гривківська. – Тернопіль : Астон, 2012. – 340 с.